

Integralaus ugdymo principais ir naujausiais žinių perdavimo metodais paremto matematikos ugdymo proceso organizavimo modelio vertinimas

Nacionalinio egzaminų centro parengtoje 2017 metų Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (toliau – NMPP) ataskaitoje teigiama, kad 2014–2017 metais NMPP užfiksuoti mokinių pasiekimų pokyčiai leidžia kelti hipotezę, jog šalies 4–8 klasių mokinių matematikos, skaitymo, rašymo, taip pat 8 klasės gamtos ir socialinių mokslų mokymosi pasiekimai gerėja, tačiau rūpesčių tebekelia nepakankamai aukšti ketvirtokų skaitymo, šeštokų rašymo ir aštuntokų matematikos, skaitymo bei socialinių mokslų pasiekimai. Taip pat ataskaitoje pastebima, kad maždaug ketvirtadalio mokinių skaitymo, rašymo ir matematikos (kiekvienos ugdymo turinio srities atskirai) pasiekimų rodikliai per dvejus metus, nuo ketvirtos iki šeštos klasės pabaigos, smarkiai sumažėja. Tai rodo, kad daugumoje mokyklų vis dar nėra veiksmingos mokinių pasiekimų stebėsenos ir pagalbos sistemos, padedančios įveikti mokymosi sunkumus.

Savo ruožtu žurnalo „Reitingai“ vyriausiasis redaktorius Gintaras Sarafinas, vertindamas 2017 metų mokinių pasiekimus teigia, kad Lietuvos mokinių matematikos pasiekimai yra apgailėtini. Pasak G. Sarafino, žurnalo „Reitingai“ inicijuota analizė TAMO sistemoje parodė, kad per daugiau nei pusę vieno semestro, matematikos mokytojai aštuntokams parašė daugiau kaip 248 tūkst. pažymių. Net 13,9 proc. visų aštuntos klasės mokinių matematikos įverčiai buvo neigiami – nuo 1 iki 3 balų iš galimų dešimties. Žemiausius teigiamus balus nuo 4 iki 6 turėjo 38 proc. visų aštuntokų. „Reitingų“ leidėjų išvada negailestinga – daugiau nei pusei aštuntokų matematika prilygsta paukščių kalbai ir dabartinės bendrojo ugdymo programos jiems netinka. Dar prasčiau sekasi devintokams ir dešimtokams.

Vilniaus universiteto profesorius Rimas Norvaiša žurnalui „Reitingai“ teigė, kad Paryžiuje vykusioje EBPO konferencijoje buvo akcentuota, jog matematika – mokslas ne apie skaičius, bet apie sąvokas ir loginį samprotavimą. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad jau 2021 m. PISA tarptautinio moksleivių pasiekimo tyrimo organizatoriai 25 proc. visų matematikos užduočių sies su matematiniu samprotavimu.

Projektas „Integralaus ugdymo principais ir naujaisiais žinių perdavimo metodais paremto matematikos ugdymo proceso organizavimo modelis“, kurį įgyvendins Mažeikių r. Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazija, Tauragės r. Žygaičių gimnazija, Telšių „Ateities“ progimnazija, Tauragės r. Batakių pagrindinė mokykla, Kretingos rajono Darbėnų gimnazija, konsultuojamos Plungės Senamiesčio mokyklos, yra puiki galimybė motyvuoti vaikus domėtis matematika ir siekti mokymosi pažangos. Numatytos matematikos ugdymo tobulinimo kryptys – aktyvus mokinių mokymasis, ugdymo turinio integravimas, mokymosi rezultatų vertinimas, palanki mokymosi aplinka yra kertiniai sandai, įgalinantys matematikos mokymąsi padaryti patrauklesnę, tikslingesnę ir prasmingą. Modelį sudarančios trys dalys – žinios, įgūdžiai, požiūris – leis mokiniams suvokti matematikos žinių pritaikomumą, ugdys jų gebėjimus samprotauti ir taikyti matematinius gebėjimus mokantis kitų dalykų. Projekto įgyvendinimui parengtas priemonių planas apima visų projektą įgyvendinančių mokyklų įsitraukimą į aktyvią veiklą – pagal mokyklų pasirinktas matematikos ugdymo turinio sritis bus rengiami pamokų planai ir rotacijos principu vedamos atviros pamokos, mokiniai matematiniams įgūdžiams gilinti rengs projektus, susijusius su artimos aplinkos tyrinėjimu, modeliavimu, mokyklos organizuos konkursus, viktorinas, konferencijas ir tokiu būdu formuos mokinių mokymosi motyvaciją.

Projekto „Integralaus ugdymo principais ir naujaisiais žinių perdavimo metodais paremto matematikos ugdymo proceso organizavimo modelis“ turinio analizė leidžia tikėtis, kad projekto įgyvendinimas padidins mokinių motyvaciją mokytis matematikos ir pagerins jų pasiekimus.

Švietimo ir mokslo ministerijos
Regioninės politikos analizės skyriaus
vyresnioji specialistė, buvusi matematikos mokytoja metodininkė

Regina Pocienė